

Lekker of niet lekker: praten over smaak met kinderen.

Gepubliceerd: 24-04-2018 Laatste bijgewerkt: 12-04-2024

Het eerste doel van het onderzoek is om de bestaande (reeks van) impliciete en expliciete associaties tussen (on)gezond, (niet) lekker en (niet) aangenaam vinden van voeding bij gezinnen met een lage sociaaleconomische status (ouders en kinderen)....

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Eetlust- en algemene voedingsstoornissen
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON46693

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

LIKE-studie

Aandoening

- Eetlust- en algemene voedingsstoornissen
- Economische en huisvestingsaangelegenheden

Synoniemen aandoening

voedselvoorkeuren bij kinderen uit gezinnen met een lagere sociaaleconomische achtergrond

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Wageningen Universiteit

Overige ondersteuning: Stichting Edema-Steernberg

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: (on)gezond en (niet) aangenaam vinden van voedsel, 1. sociaaleconomische status, 2. impliciete en expliciete associaties tussen (niet) lekker, 3. ouder-kind interacties tijdens maaltijden (verbaal en non-verbaal), 4. kinderen in de basisschoolleeftijd

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

De primaire uitkomstmaten zijn:

- * Impliciete maten (voor kinderen en ouders): IAT-D score (verschil in reactietijd tussen congruente en incongruente testblokken) voor elke IAT; bepalen van de effectgrootte voor elke IAT
- * Expliciete maten (voor kinderen en ouders): scores op de gevoelsthermometer, semantische differentiële schalen en schalen voor expliciet geloof in de ongezond = lekker intuïtie
- * Correlaties tussen scores op impliciete en expliciete maten: voor de kinderen en volwassenen apart, en tussen de scores van kinderen en volwassenen
- * Interactiepatronen (verbaal en non-verbaal) tussen kinderen en ouders tijdens avondmaaltijden
- * Identificatie van co-existentie van specifieke interactiepatronen (verbaal en non-verbaal) en ofwel positieve, ofwel negatieve associaties tussen gezond, lekker en aangenaam eten (zoals gemeten met de impliciete en expliciete maten)

Secundaire uitkomstmaten

De secundaire uitkomstmaten zijn:

- * Scores op de vragenlijst over eetpraktijken
- * Correlaties tussen eetpraktijken en de scores op impliciete en expliciete

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Het aantal kinderen met obesitas neemt toe. Consumptie van minder energierijke voeding en meer gezonde voeding die rijk is aan voedingsstoffen zoals groente en fruit is een aannemelijke oplossing om het aantal mensen met obesitas te verminderen. In Nederland voldoet echter slechts 1-2% van de kinderen aan de aanbevelingen op het gebied van groenteconsumptie en 3-19% aan de aanbevelingen op het gebied van fruitconsumptie, met variaties tussen leeftijdsgroepen. Dat is problematisch, omdat voedselvoorkeuren die zijn ontwikkeld in de kindertijd van grote invloed zijn op eetpraktijken in de volwassenheid. Daarnaast zijn de eetpatronen van kinderen uit gezinnen met een lagere sociaaleconomische status van nog slechtere kwaliteit dan die van kinderen uit gezinnen met een hogere sociaaleconomische status. Deze sociaaleconomische ongelijkheid met betrekking tot voedingspatronen kan worden toegeschreven aan verschillende factoren. Een interessante factor is een verschil in "liking" (vrij vertaald: lekker vinden; aangenaam vinden) van voeding. Dit concept wordt gebruikt voor sensorische, cognitieve en affectieve evaluaties van voeding. Om te kunnen begrijpen hoe kinderen voedselvoorkeuren ontwikkelen, is er meer inzicht nodig in de verschillende psychologische componenten van "liking". Het is bekend dat er bij volwassenen een "ongezond = lekker" intuïtie bestaat. Het is onbekend of zo'n associatie tussen lekker en (on)gezond eten al bestaat in de kindertijd en, indien ja, hoe die tot stand komt in de context van het alledaagse leven en, in het bijzonder, tijdens gesprekken tussen gezinsleden die worden gevoerd tijdens (avond)maaltijden. Kennis hierover kan ouders helpen om om te gaan met de uitdagingen van alledaags (gezond) eten, door het verstrekken van nieuwe aangrijpingspunten.

Doel van het onderzoek

Het eerste doel van het onderzoek is om de bestaande (reeks van) impliciete en expliciete associaties tussen (on)gezond, (niet) lekker en (niet) aangenaam vinden van voeding bij gezinnen met een lage sociaaleconomische status (ouders en kinderen). Het tweede doel van het onderzoek is om te ontrafelen of en hoe deze associaties worden gereflecteerd en ontwikkeld in alledaagse ouder-kind interacties binnen gezinnen met een lage sociaaleconomische status, en om relaties te identificeren tussen interactiepatronen en de aanwezigheid van meer positieve of negatieve associaties en (on)gezonde eetpraktijken.

Onderzoeksopzet

De studie zal in twee fases worden uitgevoerd, een fase voor elk onderzoeksdoel. De studie is observationeel. Voor fase 1 zullen ouders en kinderen twee impliciete associatietesten doen om impliciete associaties tussen (on)gezond en (niet) lekker eten te meten. Ook zullen ze drie vragenlijsten op papier invullen om expliciete associaties te meten tussen (on)gezond, (niet) lekker en (on)aangenaam eten te meten. Ouders zullen ook een vragenlijst invullen over eetgedrag, met betrekking tot henzelf en hun kind, en een demografische vragenlijst (ook van henzelf en hun kind; invullen kan samen met het kind).

Voor fase 2 zullen gezinnen tien avondmaaltijden opnemen (audio en video).

Inschatting van belasting en risico

Deze studie is groepsgerelateerd en behoeft de inclusie van kinderen. Bevindingen van associaties bij volwassenen kunnen niet geëxtrapoleerd worden naar kinderen. Ouder-kind interacties kunnen niet worden geobserveerd zonder kinderen. In vergelijking met andere studies kan de belasting voor de deelnemers als minimaal worden beschouwd. De risico's die horen bij deelname aan dit onderzoek zijn verwaarloosbaar.

Contactpersonen

Publiek

Wageningen Universiteit

Stippeneng 4
Wageningen 6708 WE
NL

Wetenschappelijk

Wageningen Universiteit

Stippeneng 4
Wageningen 6708 WE
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)

Kinderen (2-11 jaar)

65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Ouder-kind tweetallen.

Lage sociaaleconomische status.

Ouder: spreekt thuis Nederlands / informed consent getekend voor zowel de ouder als het kind

Kind: tussen 6 en 11 jaar oud / spreekt thuis Nederlands / bereid om deel te nemen aan de studie.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Ouders: hoger opgeleid (bachelor/master/PhD graad)

Kinderen: patiënt met bekende gastro-intestinale problematiek

Kinderen: voorafgaande voedingsadvisering door een zorgverlener

Niet voldoen aan de inclusiecriteria.

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Preventie

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	18-06-2018
Aantal proefpersonen:	104
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	24-04-2018
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC Wageningen Universiteit (Wageningen)
Goedgekeurd WMO	
Datum:	17-10-2019
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Wageningen Universiteit (Wageningen)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL64893.081.18